

Microsoft PowerPoint, Microsoft FrontPage, Microsoft Publisher, Adobe Photoshop та ін.; з метою спілкування з дітьми, їх батьками, колегами можуть використовуватися електронні соціальні мережі, Facebook, Viber, Skype, Messenger, WhatsApp. та ін.

Отже, використання ІКТ у діяльності соціального педагога загально освітнього закладу значно підвищує її ефективність, так як дозволяє орієнтуватися у інформаційному потоці, здійснювати відбір ефективних адекватних соціально-педагогічних технологій у роботі з різними категоріями клієнтів, самовдосконалюватися, підвищувати професійну компетентність і ерудицію, сприяє створенню і використанню діагностичного інструментарію і спрямоване на вирішення соціальних проблем суспільства.

Література:

1. Дітковська Л. А. (2013). *Інформаційно-комунікаційні технології у фаховій підготовці соціальних працівників*, Зб. наук. праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». Хмельницький : ХІСТ. № 7. С. 78-81.

2. Дітковська Л. (2013). *Місце інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності соціальних працівників*. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Ditkovska_2013_2.pdf

3. *Посадова інструкція соціального педагога*. URL: <http://eduproj.net/posadova-instruktsiya-sotsialnogo-pedagoga-t1637.html>

4. Березан В. (2016). *Можливості використання ІКТ у роботі соціального педагога в умовах інклюзивної освіти*. Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки. Вип. 69(3). С. 22-26.

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Олексій Запорожченко

к. філос. н., доцент

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Останнім часом все більше країн з різним (навіть і не досить великим) рівнем соціально-економічного, наукового і технологічного розвитку залучаються до процесу становлення сучасної глобальної інформаційної цивілізації. Виключенням не є і Україна, що проявляється, наприклад, в тому, що керівництво країни на самому вищому рівні розглядає процеси інтенсивного впровадження інформаційних технологій в усі сфери життєдіяльності суспільства як стратегічний вектор подальшого розвитку країни. Планується як можна швидше зробити якісну і ефективну «діджиталізацію» послуг у сферах освіти та науки, охорони здоров'я, транспорту, документообігу, усіх засобів інформаційної комунікації тощо. Віце-президент Асоціації «Інноваційний розвиток України» Валерій Фішук вважає, що «По всьому світові частка традиційної економіки зменшується, а цифрової – збільшується, надаючи величезні переваги для країн та бізнесу. Натомість Україна, ІТ-фахівці якої на аутсорсі вже оцифрували півсвіту, лише зараз на державному рівні взяла курс на розбудову цифрової економіки. Цифрова економіка – це доволі нова для України парадигма розвитку. І її основу становлять не тільки ІТ-компанії, а й усі інші компанії та організації, які є користувачами продуктів і послуг ІТ-компаній. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 67 Р від 17 січня 2018 року «Про концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018 – 2020 роки» – перший комплексний крок у напрямку розбудови цифрової економіки в Україні [1].

І в цьому, безумовно, є нагальна потреба – у всьому світові постійно спостерігається прискорення темпів розвитку науки і техніки, створюються інноваційні інформаційні технології, удосконалюється цифрова техніка, що дозволяє обробляти величезні інформаційні потоки, відбувається перетворення самої інформації в один з найважливіших глобальних ресурсів і чинників розвитку сучасного світу. Також спостерігається об'єктивний процес переходу суспільства до нового етапу розвитку людства-інформаційного суспільства.

Можна вважати, що зараз інформаційні технології не тільки доповнюють інтелектуальні ресурси людини, не тільки є зручним засобом пошуку, обробки чи трансляції інформації але вони і змінюють психічну складову життя людини, ведуть до синтезу людської свідомості і глобальних інформаційних систем, висувають певні вимоги до особистості. Стає очевидним, що в результаті процесу інформатизації суспільства ключовою фігурою стає саме людина, тобто її здібності до обробки, засвоєння великого обсягу інформації, вміння усвідомити, обробити її, застосувати для вирішення виробничих завдань тощо.

Завдяки розвитку системи освіти, можливостей комунікації, інтенсивного процесу інформатизації суспільства на базі електронних засобів масової інформації з дитячих років людина отримує набагато більше різноманітної інформації, ніж будь-коли в минулому, а це створює як додаткові можливості, так і труднощі в розвитку і соціалізації особистості.

Соціалізація особистості – це безперервний процес, в результаті якого індивід набуває необхідних якостей і досвіду для повноцінної життєдіяльності в суспільстві. Соціалізація включає в себе навчання, виховання, освоєння соціальних ролей, адаптацію тощо. Соціалізація людини відбувається в суспільстві не тільки в умовах безперервного впливу на особистість всіляких обставин життя, але і також в умовах цілеспрямованого виховання і освіти.

Але потрібно зазначити, що в сучасному суспільстві динаміка інформаційних процесів досить висока, і спиратися на випадкові чинники соціалізації сьогодні неприпустимо, особистість необхідно готувати до життєдіяльності в інформаційному суспільстві послідовно і цілеспрямовано.

Ф. Уебстер вважає, що сучасний етап розвитку суспільства характеризується постійним зростанням чиннику інформаційного середовища, що впливає на все життя людства. «Інформаційна сфера – сфера суспільного життя, що являє собою сукупність суб'єктів інформаційної взаємодії, власне інформації, інформаційної інфраструктури та громадських відносин у зв'язку з формуванням, передачею, розповсюдженням і зберіганням інформації, обміном інформацією всередині суспільства» (*переклад мій*) [2, с. 98]. В таких умовах особливої актуальності процес соціалізації набуває в інформаційному суспільстві, оскільки воно вимагає певних якостей, які раніше не мали особливого значення.

Людина постіндустріальної епохи проходить школу соціального навчання за допомогою посередника – комп'ютера, що істотно змінює спрямованість і характер соціалізації. На соціальну складову має великий вплив інформаційна сфера. В ході науково-технічного прогресу цей вплив неухильно зростає і відіграє визначальну роль у розвитку та становленні інформаційного суспільства XXI ст. В системі «соціум-людина» інформаційне суспільство, можна ідентифікувати, за такими конкретними та взаємопов'язаними ознаками: по-перше, володіння необхідним обсягом інформації і знань, вміння оволодівати новими знаннями стає найважливішим фактором успішної соціалізації; по-друге, внаслідок стрімкого інноваційного розвитку, оновлення технологій (виробничих, соціальних, освітніх, медичних та багатьох інших) необхідною умовою успіху особистості є здатність та внутрішня мотивація до безперервної освіти, та здатність до перекваліфікації та перенавчання; по-третє, життя людини залежить від умінь своєчасно і швидко знаходити, отримувати, переробляти,

адекватно сприймати, аналізувати, і найбільш ефективно використовувати будь-яку нову інформацію, що вона постійно отримує з оточуючого середовища.

Сучасні інформаційно-комунікаційні технології відкривають для людини небачені раніше можливості доступу до інформації та знань, дозволяють кожній людині реалізувати свій потенціал і поліпшити якість життя. У той же час інформаційне суспільство несе численні ризики і небезпеки. Стрімко зростаючі потоки інформації породжують ризик того, що потрібна інформація може бути не знайдена, втрачена, вкрадена, знищена в тому числі з-за недовговічності носіїв інформації. В умовах колосальних обсягів інформації все важче стає процес орієнтації, пошуку, переробки потрібної інформації, її застосування.

Ми вважаємо, що визначальним фактором соціалізації в інформаційному суспільстві є формування і розвиток інформаційної культури особистості, для чого необхідно визначити певні засади інформаційної культури суспільства – норми моралі, норми права, вектор розвитку інформатизації, світоглядні основи і цінності. Необхідність спеціальної підготовки людини до життя в інформаційному суспільстві підкреслюється в основних документах Всесвітнього саміту з інформаційного суспільства (WSIC) (Женева, 2003 р.; Туніс, 2005 р.)

Концепція Всесвітньої зустрічі на вищому рівні з питань інформаційного суспільства фіксує 36 пріоритетних областей, що підлягають постійній увазі при реалізації концепції на період після 2015 року. У тому числі є позиції, які стосуються багатьох аспектів проблеми соціалізації людини в умовах інформаційного суспільства і полягають у всебічній підтримці політики та програм, що пропагують медійну та інформаційну грамотність і навчання протягом усього життя для всіх, а також сприяють тому, щоб допомогти користувачам розвивати свої здібності оцінювати онлайн інформаційні ресурси і взаємодіяти з ними [3].

Для успішної соціалізації особистості необхідно формування інформаційної грамотності яка, в свою чергу, є складовою частиною іншого, більш широкого за змістом феномену – інформаційної культури, що інтегрована у всю загальну культуру людини і людства. Інформаційна культура – це сукупність системи знань і умінь, що є структурними компонентами інформаційної грамотності, а, також, інформаційного світогляду, що у сукупності забезпечують самостійну цілеспрямовану діяльність по оптимальному задоволенню інформаційних потреб з використанням нових і традиційних інформаційних технологій [4, с. 132-133].

Тільки спеціальне навчання сучасних споживачів інформації може призвести до масового підвищення рівня інформаційної культури суспільства. Спеціальна підготовка та інформаційна освіта дозволяють людині отримати доступ до культурних цінностей, які зосереджені в бібліотеках та інформаційних центрах, архівах і музеях світу і інформаційних ресурсів. Це важливо в такій же, якщо не в більшій мірі, як і наявність комп'ютерів і каналів зв'язку – неодмінних і більш очевидних для масової свідомості атрибутів інформаційного суспільства.

Людина, якій необхідно забезпечити доступ до інформації, повинна усвідомлювати свої потреби в інформації, мати уявлення про різноманітні сучасні інформаційні ресурси. Вона повинна вміти вести пошук необхідної інформації як в традиційному (паперові носії), так і в електронному середовищі. Ці знання і уміння складають ядро інформаційної грамотності і є невід'ємною частиною інформаційної культури особистості.

Література:

1. *Діджиталізація – це лише початок*, Газета «День», URL: <https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/didzhytalizaciya-ce-lyshe-pochatok>
2. Уэбстер Ф. (2004) *Теории информационного общества*, М.: Аспект-пресс.

3. *Всемирный саммит по информационному обществу*, URL: <https://www.lawtrend.org/information-access/blog-informationaccess/vsemirnyj-sammit-po-informatsionnomu-obshhestvu-podvel-itogi-10letnej-raboty-i-predlozhl-kontseptsiyudalnejshego-razvitiya>

4. Джинчарадзе Н. Г. (1997) *Інформаційна культура особи: формування та тенденції розвитку (соціально– філософський аналіз)*: Дис. д-ра філос. наук: 09.00.03., К.: Київський ун-т ім. Т. Шевченка. 452 с

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Віталій Захарченко

д.е.н., професор

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Юлія Байлюк

магістрант

Одеський національний політехнічний університет

З метою досягнення найбільш високого рівня економічної безпеки машинобудівного підприємства має проводити роботу щодо забезпечення максимальної безпеки традиційно виділених базових функціональних складових його економічної безпеки: фінансової, інтелектуальної, кадрової, науково-технологічної, політико-правової, екологічної, інформаційної та конкурентної. Кожна з цих складових характеризується власним змістом, граничними значеннями і способами забезпечення безпеки. При аналізі чинників, що впливають на стан кожної функціональної складової економічної безпеки машинобудівного підприємства, виділяються внутрішні і зовнішні впливи, суб'єкти цих впливів, а також склад, стан і методи використання тих корпоративних ресурсів, які задіяні в процесі її забезпечення.

Передумовою економічного росту вітчизняної національної економіки в цілому, а також регіонів і конкретних машинобудівних підприємств виступає формування і реалізація інноваційно-інвестиційної стратегії. Фахівці роблять наголос: «Розробка стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку регіону передбачає оцінку його можливостей по створенню інновацій по найбільш перспективним, з урахуванням світових тенденцій напрямів» [4, с. 140]. Під самою інноваційно-інвестиційною стратегією в управлінні господарюючим суб'єктом слід розуміти набір правил для прийняття рішень, якими керується суб'єкт у своїй інноваційно-інвестиційній діяльності. Під інноваційно-інвестиційною діяльністю «розуміємо діяльність по перетворенню наукових ідей, відкриттів і винаходів в інновації з визначенням і обґрунтуванням джерел фінансування та їх впровадження в практику» [4, с. 13]. Основними задачами інноваційно-інвестиційної стратегії є:

- виявлення найбільш ранніх ознак технологічного старіння продукції, що випускається і альтернативних можливостей поновлення виробництва;
- визначення зміни фаз циклу попиту на ринку з метою перегляду стратегії в умовах, що змінюються [1, с. 1027].

Економічна безпека в значній мірі залежить від інноваційно-інвестиційної політики, направлених на реалізацію державних інтересів в просуванні на ринок наукових, технологічних, організаційно-управлінських нововведень. Головною метою інноваційно-інвестиційної політики Одеської області на період до 2025 р. дослідники бачать створення розвиненої інноваційної системи регіону, що забезпечує ефективне перетворення знань в нові